

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/130/2018
Identifikačné číslo spisu: 4017200502
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4017200502.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: MUDr. R. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. E. XX, Š., právne zastúpenej: Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Dobšinského 12, Bratislava, IČO: 47 238 232, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 22030-3/2017-BA z 30. mája 2017, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 16. apríla 2018, č.k. 23Sa/94/2017-81, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo 16. apríla 2018, č.k. 23Sa/94/2017-81, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. 22030-3/2017-BA z 30. mája 2017 a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Sociálnej poisťovne, pobočka Levice č. 22241-1/2016-LV z 3. júna 2016 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Rozhodnutím č. 22030-3/2017-BA z 30. mája 2017 žalovaná podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Levice č. 22241-1/2016-LV z 3. júna 2016, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnéj osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniklo 31. decembra 2009.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 5 písm. c/, § 21 ods. 1, § 21 ods. 4 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z., § 10, § 68 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 578/2004 Z.z.“) a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd poukázal na to, že žalobkyňa sa odhláškou - registračným listom fyzickej osoby odhlásila z povinného poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby k 31. decembru 2009 s tým, že od 1. januára 2010 nebude vykonávať činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba. Na jej žiadosť Nitriansky samosprávny kraj zrušil k 15. februáru 2010 povolenie žalobkyne na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení v odbore všeobecné lekárstvo. Z obsahu správneho spisu nebolo jednoznačne preukázané, že by žalobkyňa po 31. decembri 2009 naplnila status samostatne zárobkovo činnnej osoby, keď bola držiteľkou licencie vydananej podľa § 68 zákona č. 578/2004 Z.z., ale od 1. januára 2008 bola aj v pracovnom pomere. Nebolo možné vyvodiť správny právny záver, ktorý ani správny orgán prvého stupňa a ani žalovaná vo svojom rozhodnutí nemohli odôvodniť, pretože v prípade ak by sa správne orgány zaoberali existenciou žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby a posudzovali jej príjem po roku 2008 na základe akého výkonu práce tento príjem dosiahla, bolo by možné posúdiť správne aj otázku výkladu § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. Krajský súd mal za to, že námietka žalobkyne, že po 31. decembri 2009 nevykonávala činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby, a teda nespadá ako poistenec pod režim poistenia podľa § 21 ods. 1 v spojení s § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. je dôvodná. K samotnej aplikácii § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. krajský súd uviedol, že k zániku poistenia podľa tohto ustanovenia dochádza len v prípade, ak by status samostatne zárobkovo činnnej osoby bol zachovaný, čo nie je daný prípad, pretože žalobkyňa v čase od 1. januára 2010 nevykonávala činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby, keď na vykonávanie tejto činnosti sa vyžaduje povolenie Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý už v tom čase nemala a od tohto dátumu bola v pracovnom pomere u poskytovateľa zdravotníckej starostlivosti GaMedic s.r.o.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalovaná z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení Veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nezabavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i

základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých Veľkým senátom odchýliť, v dôsledku čoho dňa 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018, postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie Veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená Veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobkyne (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/105/2018) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalovanej, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobkyne.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.